

våbenhvile den 1. oktober 1997, ville GIA ikke gøre det samme.

Hermed være ikke sagt, at der ikke også kan være andre grupper end de mest militante fundamentalister, f.eks. kriminelle grupper, der udnytter situationen og bidrager til den uhyggelige voldsbølge. Der er imidlertid ikke nogen underbygning af påstandene om, at regeringen skulle stå bag myrderierne. Kritikken fra de vestlige landes side af myndighederne går i denne forbindelse på deres manglende dygtighed, effektivitet og kompetence til at beskytte civilbefolkningen.

Fundamentalisternes voldskampagne i de første år efter 1992 var især rettet mod udlændinge, mod vestligt orienterede eller mod sekulariserede algeriere samt mod myndighederne. Da det ikke fældede militærregeringen og ikke banede vejen for et fundamentalistisk samfund, opstod der et ønske om et forlig fra begge sider i striden. Flere grupper af mere fredelige islamister gik ind i det politiske liv, og deres partier er i dag repræsenteret i regering, parlament og kommunalbestyrelser.

De mest militante fundamentalister ønskede at fortsætte kampen, indtil deres mål, en islamisk, religiøs stat, var blevet en realitet, og de anså de islamister, der søgte forlig, som frafaldne fra den rette tro.

For fundamentalister i alle religioner er frafaldne noget af det værste, der kan tænkes, og meget værre end vantro og hedninge, for de ved jo ikke bedre. Derfor er det for de mest militante fundamentalister berettiget at slå de frafaldne ihjel. Fatwaen med Salman Rushdie illustrerer denne problemstilling. Når han blev kendt fredløs, var det netop, fordi Khomeini fandt, at han var frafalden fra den rette tro.

Gennem et udvidet samarbejde med Algeriets regering på de punkter, jeg har nævnt, håber regeringen og EU at bidrage også til en løsning på problemet terrorisme i Algeriet. Vi har også tilbudt humanitær bistand til ofrene for massakrerne.

Desværre har Algeriets regering hidtil været meget afvisende over for at modtage udenlandsk hjælp. Begrundelsen for den afvisende holdning er, at mange uden for Algeriet har villet lægge al skyld på landets regering. Kravene om en undersøgelse af forholdene er blevet opfattet som i bedste fald at sidestille regeringen og de militante fundamentalister og i værste fald at sætte regeringen og ikke terroristerne på anklagebænken.

Gennem en intensiveret dialog og et udvidet samarbejde på alle områder håber EU, at Algeriet vil acceptere international hjælp til at bekæmpe terrorismen med fuld respekt for menneskerettigheder og retssikkerhed. Det er svært at bekæmpe terrorisme, men det kan gøres bedre, end det bliver gjort i Algeriet for øjeblikket.

Terrorisme bør ikke kun bekæmpes med politimæssige foranstaltninger. Det er mindst lige så vigtigt gennem økonomiske, sociale og politiske reformer om bæredygtig social og økonomisk udvikling at fjerne tilskyndelsen til at gribe til magt og vold for at opnå forbedringer.

Forhandling

Søren Søndergaard (EL):

Det er ikke nok at være rystet over tragedien i Algeriet. Det afgørende er, om man også kan pege på et handlingsperspektiv, som kan bidrage til at bringe tragedien til afslutning.

Sådan et perspektiv opstår først, når man har et præcist billede over voldens anatomi. Vi skal ikke bare begræde massakrerne, heller ikke bare fordømme dem. Vi skal også forstå dem for at gøre noget ved dem.

En bevægelse som den islamiske bevægelse i Algeriet opstår ikke i et lufttomt rum. Den er formet af sin modspiller.

Hvorfor var det en islamisk bevægelse, der opstod i kølvandet på det gamle regimes kollaps?

Som også i Tyrkiet var det gamle regime bange for både venstrefløjen og fagbevægelsen, og et af de mest effektive redskaber, man fandt til at drive dem tilbage, var en statsdirigeret islamisering af samfundet. Det har givet sig udtryk på flere områder.

Regimet indførte i 1984 en familielovgivning, som rummer alle de elementer af kvindeundertrykkelse, som normalt tilskrives islamister.

Undertrykkelsen af al traditionel politisk opposition, sidst den brutale nedkæmpelse af de store demonstrationer i 1988, var medvirkende til at gøre islamisterne til det eneste alternativ til den siddende magt.

I en tid, hvor regeringen fulgte samme økonomiske kurs som så mange andre steder med økonomiske liberaliseringer og følgelig også en afvikling af statslig socialpolitik og beskæftigelsespolitik, kunne islamisterne fylde et politisk